

Jyväskylän järjestöilta 2022

Kaikille jyväskyläläisille järjestöille sekä kaupungin luottamushenkilöille ja viranhaltijoille tarkoitettu yhteinen ilta.

Aika: 6.10.2022 17:30–20:00

Paikka: Kansalaistoiminnan keskus Matara, Matara-Sali

Paikalla yhteensä 48 osallistujaa:

Kaupungin työntekijöitä: 5 + 2 etänä

Kaupungin päättäjiä: 4

Järjestöjen edustajia: 35

Jyväskylän kaupunki ylläpitää aktiivista vuoropuhelua järjestöjen kanssa ja kehittää yhteistyötä yhdessä. Järjestöillassa kuultiin toukokuussa 2022 toteutetun järjestökyselyn tuloksista. Illan pääpaino oli kyselyn pohjalta käytävässä työskentelyssä ja yhteisessä keskustelussa.

Diat: [Järjestöillan kulku ja järjestökyselyn tulokset \(jyvaskyla.fi\)](#)

Tervetulosanat, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jaakko Selin, Jyväskylän kaupunki
Korona tuonut haastetta myös järjestöjen toimintaan ja vapaaehtoistoimintaan, ylipäätään ihmisten osallistumiseen. Nyt on käynnissä kuntahistorian suurin muutos, kun hyvinvointialueet käynnistävät toimintansa 1.1.2023. Tämä tarkoittaa järjestöille uusia kumppanuuksia, uudelleen organisointia ja muita muutoksia.

Tervetulosanat, kehittämisspäällikkö Katariina Luoto, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry
Nämä vuosittaiset järjestöjen ja päättäjien yhteiset illat ovat hyvä paikka yhteistyön kehittämiseen. Voimme olla ylpeitä siitä yhteistyöstä, mitä on jo nyt järjestöjen ja Jyväskylän kaupungin välillä. Tätä yhteistyötä on esitelty ihan kansainvälisesti, kun Puolasta kävi vieraita Jyväskylässä ja heille esiteltiin yhteistyötä. KYTin yhtenä tavoitteena on edistää kuntien järjestöpositiivisuutta. Moninainen järjestökenttä on rikkaus. Tämä ilta osuu oivaan ajankohtaan, sillä juuri nyt on osallisuusviikko käynnissä ja juuri viikonloppuna on juhlittu myös järjestöjen ja kansalaisvaikuttamisen päivää.

Jyväskylän järjestökyselyn tulokset, osallisuuskoordinaattori Matleena Kantola, Jyväskylän kaupunki

Järjestökyselyn jälkeen on jo tehty mm. seuraava toimenpide: Kaupungin koordinoimat verkostot on lisätty nettisivuille

(Järjestökyselyn tulokset ovat tiedoston alussa olevassa liitteessä sekä verkkosivuilla.)

Jyväskylän kaupungin kulttuuri- ja osallisuuspalveluiden terveiset, kulttuuripäällikkö Mari Aholainen

[Kulttuuripäällikkö Mari Aholaisen puheenvuoron diaesitys \(jyvaskyla.fi\)](#)

Jyväskylän kaupungin viestinnän terveiset, viestintäjohtaja Emmi Palokangas

Asukkaiden hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen on perustehtävä, johon kaikella kaupungin toiminnalla tähdätään. Järjestöt ovat tässä keskeinen kumppani; järjestöjen kautta tavoitetaan asukkaiden ja heidän äänensä. Nyt kun vuoden vaihteessa kaupunki organisoituu uudelleen johtuen hyvinvointialueen

käynnistymisestä, on suunniteltu, että viestintä- sekä osallisuus- ja kulttuuripalvelut organisoituisivat yhteen palvelualueeseen.

Tilkuhankkeessa selvitetään ja selkiytetään toimialojen yhteistyönä tilojen käyttöä; miten kaupungin tiloja voitaisiin käyttää enemmän ja miten voitaisiin helpottaa tilavarausten tekemistä.

Nostoja työryhmätyöskentelystä ja keskustelusta, teemoina arvostus ja yhteydenpito/yhteydenotto

Teemat nousivat järjestökyselyn tuloksista. Tehtiin työryhmätyöskentelyä kahdeksassa ryhmässä, joista puolet käsitteli arvostuksen teemaa ja puolet yhteydenpidon/yhteydenoton teemaa. Työskentelyn jälkeen jokainen ryhmä nosti esille yhden kiteytyksen/tärkeimmän asian oman ryhmän osalta. Tämän jälkeen käytiin yhteistä keskustelua teemoittain, mikä mahdollisti ajatusten esille tuomisen kaikille halukkaille.

Arvostus: Mitä konkreettisia toimia pitäisi tehdä puolin ja toisin tehdä järjestyhteistyössä, että tulisi tunne arvostuksesta?

Työryhmien kiteytykset:

- Kysytään suoraan järjestöiltä kannanottoja asioihin > vaikuttaminen päätöksentekoon.
- Kaupunki mahdollistaa tilat joko ilmaiseksi tai hyvin pienellä vuokralla.
- Toimintaedellytykset turvataan mahdollisimman hyvin.
- Sähköposteihin vastataan.

Yhteistä keskustelua:

- Järjestöt voivat varata Kansalaistoiminnan keskus Mataran aulan maksuttomasti tilaisuuksien järjestämiseen. Lisäksi käytössä on 2krs:ssa A-puolen keittiö, jossa voi keittää kahvit oman tilaisuuteen.
- Yhdistykset tarvitsevat varastotilaa.
- Osallisuus päätöksentekoon tulee olla aitoa ja esteettömyys tulee huomioida riittävän hyvin. Yhtenä esimerkkinä Yliopistonkadun remonttiin liittyen näkövammaiset koittivat vaikuttaa siihen, että risteysalueille olisi tullut muutaman sentin korotus helpottamaan näkövammaisten kulkua kadulla. Tämä ei kuitenkaan toteutunut.
- Tähän Yliopistonkadun tapaukseen liittyen huomiona kaupungin suunnalta, että järjestöillä ja asukkailla on tarpeita, jotka ovat joskus ristiriidassa keskenään ja joita kaikkia on mahdotonta yhteensovittaa.
- Kaupungilta toivotaan, että järjestöt nähdään asiantuntijoina ja kaupunki olisi aloitteellinen osapuoli kutsumaan järjestöt mukaan kehittämistoimintaan tuomaan omia näkökulmiaan, eikä niin päin, että järjestöjen pitää itse ns. tunkea itseään mukaan.
- Kyselyiden ja kannanottojen laadukkuutta voidaan lisätä kysymällä järjestöiltä > vaikuttavuus.
- Kannanottojen kysyminen järjestöiltä ja kommunikointi järjestöjen kanssa ennakoivasti. Kun kaupunki on tehnyt päätöksiä, tehtäisiin näkyväksi, mikä vaikutus kannanotoilla on ollut niihin.
- Viranhaltijoiden ja päättäjien ymmärrys järjestötoiminnasta voi vaihdella paljon > voiko kaupunki laajentaa työntekijöidensä ja päättäjiensä ymmärrystään järjestötoiminnasta?
- Tilavuokriin avustusjärjestelmä toiminta-avustuksen rinnalle. Tällä varmistettaisiin se, ettei kaikki yhdistyksen varat mene tilavuokriin.
- Jukka Laukkasen ollessa kaupungilla töissä erikoissuunnittelijana (ja järjestyhteistyöstä vastaavana), luotiin yhteistyössä Tourujoen Yön -toimintamalli, aamu-/ iltapäiväkahvit -toimintamalli ja Laukkasen työhuone oli Matarassa. Tämä vahvisti arvostusta ja yhteistyötä paljon.
- Tarvitaan paikka, jossa olisi tietoa yhdistyksistä eri kielillä.

- Myös järjestöjen pitää olla aktiivisia kaupungin suuntaan. Tästä hyvänä esimerkkinä on sydänpotilaan liikuntapolun luominen kaupungin, sydänyhdistyksen ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirin yhteistyönä.
- Järjestöjen ottaminen mukaan aidosti erilaisiin prosesseihin. Esimerkiksi kun järjestöiltä pyydetään mielipiteitä ja kannanottoja, pitää olla riittävästi aikaa reagoida ja toteuttaa oman jäsenistön/kohderyhmän kuulemista/tiedonkeruuta. Esim. maahanmuuttajille pitää pureksia asiat kunnolla ja tähän menee järjestöltä aikaa.
- Tarvitaan vaikuttamiselin maahanmuuttajien (8000 henkilöä) asioiden edistämiseen.
- Kaupungin päättäjien pohdinnat: Keskustelusta nousee selkeästi tuntuma, että kuullaanko järjestöjä ja johtaako se johonkin ja vaikuttaako se johonkin. Voidaanko hakea asetelmia, että näkökulmia voi olla erilaisia, mutta haetaan yhteistä ymmärrystä ja tavoitteita, aitoa vuoropuhelua ja näkemysten arvostamista sekä ratkaisujen hakemista. Toiveena järjestöjen suuntaan on, että ne toisivat esille Jyväskylän hyviä puolia kaupungin ulkopuolisille ja näin nostettaisiin yhdessä Jyväskylää esille. Kaupungin saatava ketterämmin esille tieto valmisteilla olevista asioista, jotta järjestöillä olisi mahdollisuus osallistua asioiden suunnitteluun ja valmisteluvaiheessa. Arvostus lähtee myös siitä, että seurataan kaupungin tiedotusta eri asioista.

Yhteydenpito/yhteydenotto: Mitä yhteistyötaholta kaupungin päässä ”vaaditaan”? Missä asioissa yhteyttä? Yhteydenpidon laatu ja määrä? Yhteistä ideointia vai jotain konkreettisempaa? Viikoittain – kerran vuodessa?

Työryhmien kiteytykset:

- Yksi selkeä rooli henkilöllä/taholla edistää sitä, että järjestöt pääsevät oikea-aikaisesti ja -tasoisesti mukaan prosesseihin ja yhteistyökuvioihin. Kaupunki pystyisi näin kuulemaan sellaisia asukasryhmiä, jotka eivät ole edustettuina muissa vaikuttamiselimissä tai joita perinteiset kanavat eivät tavoita.
- Saavutettavuus ja selkeys käytännöissä, esim. tilanvarauksessa monia erilaisia käytäntöjä (mm. osa lomakkeella, osa puhelimella). Tavoitettavuus yhden luukun periaatteella.
- Pitää olla selkeä taho (yksi tai useampi hlö), joka ymmärtää järjestökentän kirjon ja rahoituspohjan, mahdollistaa jatkuvan yhteydenpidon ja säännöllisen vuorovaikutuksen (väh. 2krt/v.), joista syntyy konkreettisia toimenpiteitä.
- Yksi selkeä yhteystieto: sähköposti ja puhelinnumero, jolla ottaa yhteyttä. Tällä taholla keskeistä viestintä ja yhteistyön koordinointi.

Yhteistä keskustelua:

- Yhteistyössä pitää kehittää sitä, että jokaiseen aloitteeseen pitää saada perusteltu vastaus. Ja saada heti vastaus, että viesti on tullut perille ja siihen palataan.
- Tuntuma, että kansalaiskuulemissa on näennäisdemokratiaa.
- Tähän liittyen yleensä löytyy selitys, miksi tuntuma on näin tai on ollut kanava, missä on voinut vaikuttaa asiaan, eli haasteena on tiedonkulku. Jokaisella on myös oma vastuu seurata kaupungin viestintäkanavia.
- Siinä kaupungilla on petrattavaa, että uusi toimija löytää tarvittavat yhteystiedot kaupungilta.
- Kaupungin toimintaa ja organisaatiota muokataan syksyn aikana, kun toimintoja siirtyy kaupungin vastuulta hyvinvointialueelle. Syksyn aikana on mietitty erilaisia vaihtoehtoja. Yksi mahdollisuus voisi olla se, että kun sote-lautakunnan toiminta päättyy vuoden vaihteessa, sen tilalle tulisi hyvinvointitoimikunta. Osallisuus voisi olla yksi keskeinen teema tässä toimikunnassa. Tämä asia on vasta poliittisessa keskustelussa, eli siitä ei ole vielä päätetty mitään. Pohdinnassa on, että voitaisiinko tätä testata loppuvaltuustokaudella.

Miten tästä eteenpäin

Muistio liitteineen tulee kaupungin sivuille ja se toimitetaan iltaan ilmoittautuneille. Illan anti esitellään kaupungin sisäisesti Antti Rajalan toimesta ja keskustelun esittely ja toimenpiteet viedään kaupungin ja Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n kanssa jatkokehittelyyn. Ilmoittautuneet saavat jossain vaiheessa sähköpostiin viestiä, miten asioiden kanssa edetään ja millaisia vaikutuksia illalla on ollut.

Jyväskylän kaupunki järjestää järjestöillan vuosittain yhteistyössä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n kanssa. Aiempien järjestöiltojen [muistiot löytyvät Yhdistystori.fi-sivustolta](#) (vuoden 2022 loppuun asti). Kaupungin järjestöyhteistyöstä löytyy tietoa kootusti [Jyväskylän kaupungin Osallistu ja vaikuta -sivuilta](#).

Lisätietoja antaa:

erikoissuunnittelija Antti Rajala, Jyväskylän kaupunki

p. 050 339 6423, antti.rajala@jyvaskyla.fi

Muistion kirjoitti Anu Hätinen Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:stä.